

Social- og indenrigsminister Astrid Krags talepapir

Anledning	Besvarelse af samrådsspørgsmål J-M
Dato / tid	Den 19. december 2019 kl. 13.00-14.30
Sted	Folketinget, lokale S-092
Talens varighed	Ca. 10 min.
Talens formål	
Publikum og programpunkt	Åbent samråd om autorisering af psykologer med social- og indenrigsministeren og sundheds- og ældreministeren. Social- og indenrigsministeren taler først.

Samrådsspørgsmål J stillet af Anni Matthiesen (V) og Karina Adsbøl (DF).

"Vil ministeren redegøre for hvilke konkrete initiativer, regeringen har i støbeskeen for at sikre, at borgere, der går til behandling hos en psykolog, kan være sikre på, at den pågældende psykolog ikke er under mistanke for kriminelle forhold? Spørgsmålet skal ses i lyset af ministerens svar på spørgsmål nr. S 186, hvori ministeren garanterer, at området har stor bevågenhed, og at ministeren er klar til eventuelle ændringer på området."

Samrådsspørgsmål K stillet af Anni Matthiesen (V) og Karina Adsbøl (DF).

"Hvad er ministerens holdning til, at de nuværende regler på området er indrettet sådan, at psykologer uden autorisation fortsat kan drive psykologpraksis på trods af frakendelse af autorisation?"

Samrådsspørgsmål L stillet af Karina Adsbøl (DF), Liselott Blixt (DF) og Anni Matthiesen (V)

"Vil ministeren begrunde, hvorfor alle psykologer ikke er underlagt de samme krav om autorisation som f.eks. læger, sygeplejersker m.fl., der arbejder med mennesker inden for sundhedsvæsenet, og mener ministeren, at de nuværende regler giver borgerne den nødvendige tryghed for, at den psykolog, de vælger, er kompetent og ikke har begået noget strafbart?"

Samrådsspørgsmål M stillet af Karina Adsbøl (DF), Liselott Blixt (DF) og Anni Matthiesen (V)

"Vil ministrene redegøre for deres holdning til at ændre reglerne, så reglerne om psykologer overflyttes til relevant sundhedslovgivning med henblik på, at alle psykologer på linje med andre sundhedspersoner skal have en autorisation for at praktisere, som vil give mulighed for at få løst problematikkerne om manglende tilsyn med psykologer uden autorisation og mulighed for at klage, så borgerne altid kan være trygge ved den psykolog, de går til?"

Det talte ord gælder

[Indledning]

- Tak for ordet og tak for indledningen til de to spørgere. Især Liselott Blixts beskrivelse af den meget forfærdelige konkrete sag – skærer jo i hjertet og slår den rette tone an. Og tak for muligheden for at vi her i dag kan tage dette emne op, som i høj grad handler om tillid. Den tillid, der skal være, når man lægger sin sårbarhed i hænderne på en psykolog i forventning om at blive hjulpet og mødt med professionalisme.
- Jeg vil besvare spørgsmålene samlet, inden jeg giver ordet til sundheds- og ældreministeren.

[Baggrund – en konkret sag i pressen]

- Baggrunden for, at vi sidder her i dag, er bl.a. en meget tragisk sag, som også har været omtalt i pressen.
- En sag, hvor en autoriseret psykolog har udnyttet en sårbar klient seksuelt, og hvor Psykolognævnet midlertidigt fratog psykologen sin autorisation, fordi nævnet vurderede, at han udgjorde en fare for klientsikkerheden.
- Psykologen er nu ved landsretten idømt fængselstraf og er også frataget retten til at virke som psykolog i 5 år.

[Løsning 1 – genskabe tillid – hvad kan vi lære?]

- Jeg kan ikke forestille mig, hvad det gør ved et menneske, der møder op hos en psykolog i tillid til at få hjælp og støtte, men

som så i stedet bliver krænket og får endnu mere at slås med.

Det er dybt forkasteligt. Og tilliden lider et knæk.

- Tillid er netop én af de grundsten, som vores samfund er bygget på.
- Vi skal kunne have tillid til, at psykologer yder den hjælp, som mennesker i en psykisk sårbar situation griber ud efter og om nogen har brug for.
- Vi skal derfor også kunne regne med, at systemet griber ind, hvis det ikke sker, og da særligt, hvis der er tale om, at en psykolog udnytter sin position til skade for en klient. Det skal der kunne sættes en håndfast stopper for.
- Jeg er derfor glad for, at der nu er sat en stopper for den pågældende psykologs virke.
- Selv om den konkrete sag er meget grov og dermed særlig, så giver den og andre sager bestemt anledning til at overveje, om vores system er godt nok.
- Hvad kan vi lære af den og andre sager? Hvordan står vi vagt om tilliden til systemet på dette område?

[Nuværende rammer – svære at forstå]

- De rammer, vi har på området, skal sikre en reel beskyttelse af sårbare mennesker. Mennesker der ofte hverken har overblikket eller overskuddet til at foretage undersøgelser af,

om den psykolog, de vælger, nu også har den nødvendige faglighed - for ikke at tale om etik og moral.

- Og jeg meget er enig i, at de gældende rammer på nogle punkter kan forekomme problematiske i forhold til både klientsikkerhed og -tillid.
- Det er især svært for mig at forstå, at en psykolog, der har fået frataget sin autorisation af Psykolognævnet, kan fortsætte med at praktisere som psykolog – bare uden at kalde sig autoriseret.
- For sådan er det jo i dag. Psykologloven regulerer nemlig ikke, hvordan man faktisk udøver sit erhverv. Og det er derfor frivilligt, om man vil ansøge Psykolognævnet om at blive autoriseret og dermed komme under nævnets tilsyn.
- Man kan altså i dag sagtens praktisere som psykolog uden at være autoriseret og uden at være under et tilsyn med den måde, man arbejder på.
- Jeg tror, at de færreste, der har behov for hjælp fra en psykolog, forholder sig til spørgsmålet om autorisation eller ej.
- Og selv om det i dag er muligt via psykolognævnets hjemmeside at se, om en psykolog har fået kritik, er under et skærpet tilsyn eller har fået frataget sin autorisation, så kræver også det et ekstra overskud.

- Derfor er det meget vigtigt, at det system, vi sætter op, i sig selv er en garant for sikkerhed og kvalitet. Så man kan have tillid.
- Noget andet, jeg har haft svært ved at forstå er, at vores danske system kun har ført til, at der er frataget én autorisation siden 1994, når nu f.eks. vores nabolande Sverige og Norge fratager en del flere autorisationer. Efter det oplyste har 13 psykologer i Sverige fået frataget autorisationen siden 1994. I Norge har 37 psykologer fået frataget autorisationen siden 2000.
- Jeg har allerede sat i gang, at der bliver kigget på Norge og Sverige som inspiration.
- Det nuværende danske tilsynssystem har i sin grundlæggende form eksisteret siden 1994. Allerede af den grund kan der være anledning til at kaste et kritisk blik på det og give det et "serviceeftersyn".
- Den seneste debat viser mig også, at vi har behov for at stramme op, og at sanktionerne og anvendelsen af dem bør ses grundigt efter i sømmene.

[Løsning 2 – undersøgelse af en evt. sundhedsfaglig autorisation af psykologer – og hvad gør vi mens vi venter]

- Jeg er altså meget åben for at hanke op her. Og det er i den forbindelse afgørende for mig, at en ændring af systemet reelt er med til at skabe og understøtte både mere tillid og bedre beskyttelse.
- Vi skal selvfølgelig finde den rigtige afgrænsning af psykologerne, de rigtige krav at stille og den helt rigtige måde at føre tilsyn på.
- For selv om der er mange psykologer i Danmark, der arbejder med opgaver, der kan betegnes som sundhedsrelaterede og med klientkontakt, bl.a. på hospitaler og i privat praksis, så er der også andre grupper, der arbejder på en helt anden måde, f.eks. med markedsføring eller på et strategisk niveau i større virksomheders HR-afdelinger.
- Jeg har derfor sammen med sundheds- og ældreministeren besluttet, at vi i fællesskab nu foretager en grundig afdækning af mulighederne for at indføre en eventuel sundhedsfaglig autorisation af psykologer.
- En sundhedsfaglig autorisation vil f.eks. kunne medføre, at man alene vil kunne praktisere som psykolog, hvis man har denne autorisation. Det i sig selv ville indebære en betydelig opstramning i forhold til i dag.
- Sundheds- og ældreministeren vil i sin tale komme nærmere ind på, hvad denne afdækning vil indebære.

- Og det rejser så spørgsmålet - hvad vi gør, mens vi venter? Og I vil sikkert spørge mig, om jeg har tillid til Psykolognævnet?
- Til det sidste vil jeg sige, at nævnet jo arbejder inden for de rammer, vi har givet dem, men at jeg er ret overbevist om, at der skal anderledes håndfaste regler og retningslinjer til. Og måske et helt anderledes set-up i fremtiden.
- Jeg vil allerhelst, at vi får lavet et ordentligt stykke arbejde, så vi kommer til at stille os på en fast grund, der virker efter hensigten. Så at gå undersøgelsesvejen er klart den rigtige.
- I mellem tiden vil jeg bede Psykolognævnet om en redegørelse for, hvordan og i hvilke situationer de anvender deres sanktioner, hvor hurtigt de skrider ind, og hvilke dilemmaer de ser i praksis i øvrigt.
- Og jeg har allerede inviteret nævnets formand til at mødes med mig til en drøftelse.
- Herefter vil jeg så tage stilling til, om det kan være grund til at foretage ændringer, mens vi venter på analysearbejdet.

[Afslutning]

- Så for at runde af for min del af samrådsbesvarelsen:
- Det grundlæggende spørgsmål, der går på, om man skal kunne være tryk ved at gå til en psykolog, når man har brug for hjælp, har jeg allerede besvaret med et stort og rungende ja.

- Faglighed og etik er nøgleord her. Som klient hos en psykolog skal man gå ind i et trygt og kompetent rum og reelt kun skulle bekymre sig om at få det bedre.
- Derfor ser jeg meget frem til, at vi med den dagsorden for øje får undersøgt, hvordan vi kan forbedre beskyttelsen af mennesker, der står i en psykisk sårbar situation og derfor har brug for hjælp fra en psykolog.
- For det er vigtigt, at vi har plads til den gode faglighed og de gode metoder, og at systemets effektive tilsyn og kontrol også kan ses som en hjælp til det. De rammer og den regulering, vi har, skal *reelt* styrke beskyttelsen af mennesker, der har brug for hjælp fra en psykolog. Det må og skal være med det sigte, at vi fører tilsyn.
- Vi har netop med aftalen om finansloven for 2020 valgt at tage et vigtigt skridt for at styrke forholdene for de sårbare mennesker i psykiatrien. Det giver derfor også ekstra god mening at kigge nærmere på psykologområdet.